

Sprzeciw Rolników w sprawie zmian w płatnościach ONW

W związku z wprowadzeniem zmian w płatnościach ONW należy wyrazić zdecydowany sprzeciw. Przyjęte zmiany są krzywdzące, głównie jeśli chodzi o rolników z terenów województwa podlaskiego, w tym także z terenu powiatu łomżyńskiego.

W oparciu o zaistniałe fakty, należy jasno stwierdzić, że wskutek systematycznie pogarszającej się sytuacji w rolnictwie, wprowadzone rozwiązania w obszarze ONW prowadzą do nieuzasadnionego ograniczenia wsparcia rolnictwa i prowadzą do utraty jego wartości ekonomicznej.

Utrata statusu ONW typu nizinnego przez znaczną część obszarów jest wynikiem odejścia od funkcjonujących dotychczas wskaźników społecznych oraz zmianą sposobu definiowania naturalnych utrudnień i odejścia od Wskaźnika Waloryzacji Rolniczej Przestrzeni Produkcyjnej na rzecz kryteriów biofizycznych. Obszary wyznaczone przy pomocy tego wskaźnika nie pokrywają się w pełni z obszarami wyznaczonymi w oparciu o nowe kryteria biofizyczne. Ponadto odchodzi się od większości czynników społecznych.

Z wprowadzonym rozwiązaniem trudno się zgodzić, szczególnie w odniesieniu do gospodarstw na terenie województwa podlaskiego, w tym powiatu łomżyńskiego, które w zdecydowanej większości zajmują się produkcją mleka. Według proponowanych zmian wszystkie one znacznie tracą, co pogorszy i tak już ich trudną sytuację wymuszoną bezustannym wzrostem kosztów ich utrzymania.

Wprowadzone zmiany w ONW są nieadekwatne do panujących realiów. Podlaskie jest od zawsze zagłębieniem mlecznym kraju. Produkcja odbywa się w gospodarstwach o specyficznych warunkach w odniesieniu do klasy ziemi, która jest niska i wymaga zdecydowanie większych nakładów, aby można było zaspokoić potrzeby produkcji mleka na opłacalnym poziomie. Zaistniałe zmiany w odniesieniu do płatności ONW charakteryzują się brakiem zrozumienia dla sytuacji, jaka ma miejsce w gospodarstwach województwa podlaskiego, w tym szczególnie powiatu łomżyńskiego, i prowadzą do zubożenia ich ekonomicznej wydolności. Zmiany poszły w kierunku pomniejszenia opłacalności produkcji, co jest niezrozumiałe. Rolnicy liczyli, że zmiany będą szły w kierunku poprawy opłacalności produkcji mleka, do

produkcji którego przez lata byli zachęceni. Tym czasem teraz okazuje się, że proponowane zmiany jeszcze bardziej zniechęcają rolników a ich problemy będą systematycznie narastać.

Każdy zajmujący się produkcją mleka wie, że utrzymanie wydajności polega na odpowiednim karmieniu krów. Niezbędna do tego jest przede wszystkim uprawa kukurydzy, bez niej utrzymanie opłacalności produkcji jest niemożliwe. Na gruntach w łomżyńskim uprawa kukurydzy jest trudna i wymaga potężnych nakładów. Dotychczasowe wsparcie z racji dopłat ONW w znacznym stopniu rekompensowało wnoszone z wielkim trudem wypracowane środki. Wprowadzone zmiany są kolejnym zabiegiem, który rolników zubaża zamiast ich wspierać. Odnosi się wrażenie, jakby komuś zależało na zmniejszeniu producentów mleka, co jest zupełnie niezrozumiałe. Gospodarstwa są mocno zadłużone, ledwie zipią i zamiast liczyć na wsparcie, by wyjść z tego marazmu – rzucono im kolejne kłody pod nogi i komplikuje możliwości wychodzenia z kryzysu. Nie oszukujmy się, wraz ze zmianami w ONW sytuacja rolników tylko jeszcze bardziej się pogarszyła.

Polscy rolnicy otrzymają na dopłaty bezpośrednie w ramach nowego budżetu mniej funduszy niż obecnie wiele krajów UE, które w kolejnej perspektywie finansowej otrzymają większe fundusze na dopłaty bezpośrednie niż obecnie i wzrost ten będzie znaczny, bo powyżej 10 procent. Wskazane płatności mają na celu zapewnienie rentowności gospodarstw z obszarów wiejskich. Jak to się ma w odniesieniu do rolnika w naszym kraju, kiedy owe dopłaty bardzo często stanowią znaczną część dochodu z działalności rolniczej danego gospodarstwa, pozwalające na pokrycie wciąż rosnących kosztów jego utrzymania i powstających strat.

Wprowadzone zmiany powodują, że więcej rodzimych gospodarzy straci dopłaty z tytułu ONW niż je zyska. Próba przekonania rolników, że poszkodowanym resort rolnictwa wypracuje wsparcie osłonowe jest mało wiarygodna, bowiem już wcześniej mieliśmy przykłady, czym takie obietniczki się kończyły. Wprowadzenie nowych zasad płatności ONW budzi wielki niepokój rolników odwiedzających Biuro IR w Łomży, w większości nie akceptują zmian i zdecydowanie się im sprzeciwiają. Z uwagi na specyfikę rolnictwa w województwie podlaskim, które jest liderem produkcji mleka w kraju, i związanymi z tym utrudnieniami, kwalifikacja gruntów sytuująca gospodarstwa rolników z podlaskiego w znacznym stopniu poza ONW jest niesłuszna, niesprawiedliwa, krzywdząca i dyskryminująca oraz świadczy o braku znajomości uwarunkowań na tych terenach. W związku z proponowanymi zmianami

rolnicy z powiatu łomżyńskiego apelują o pilną interwencję, aby wstrzymać decyzje w sprawie zmian, by nie doprowadzić do wprowadzenia krzywdzącego prawa, które bezpośrednio i nieuczciwie uderza w interes rolników.

Pozbawienie rolników z podlaskiego płatności ONW prowadzi do obniżenia konkurencyjności ich gospodarstw w stosunku do gospodarstw położonych na obszarach, na których nie występują niekorzystne warunki użytkowania gruntów.

Zdeterminowani rolnicy dzięki nakładowi dużych kosztów i ogromowi pracy nierzadko są w stanie włączyć do produkcji grunty nie użytkowane rolniczo lub znacznie poprawić jakość uprawianej gleby. Nie godzą się na wykluczenie ich gruntów z płatności, tylko dlatego, że wzmacniają swoją produkcję. Na terenie łomżyńskiego są słabe gleby i rozdrobnienie działek rolnych, więc aby być konkurencyjnym, rolnicy ponoszą duże nakłady. W kontekście obowiązywania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczeń wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczaniu, wielu rolników będzie musiało ograniczyć ilość stosowanych nawozów, co spowoduje, że produkcja nie będzie już taka intensywna i obniży jej opłacalność.

Warunki gospodarowania są coraz trudniejsze, niska opłacalność produkcji i wysokie koszty coraz bardziej zniechęcają rolników do prowadzenia gospodarstw rolnych, a potencjalni następcy uciekają z obszarów wiejskich. Powyższych zmian nie zrekompensuje przejściowe wsparcie wypłacane dla rolników, którzy utracili status ONW typu nizinnego.

W związku z przedstawionymi powyżej niebezpieczeństwami oraz zaistniałymi faktami, należy ponownie rozważyć konieczność interwencji decydentów w obszarze rolnictwa w odniesieniu do utraty płatności dla obszarów ONW, mających bardzo duże znaczenie dla dalszego funkcjonowania i istnienia gospodarstw rolnych a w ślad za tym ich rodzin, dla których praca w rolnictwie stanowi ich życie i jest jedynym źródłem utrzymania.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatowej Podlaskiej Izby Rolniczej
w powiecie łomżyńskim
Zdzisław Luba
Zdzisław Luba